

ISSUE
№25

EUROPEAN OPEN
SCIENCE SPACE

COLLECTION OF SCIENTIFIC PAPERS

3rd INTERNATIONAL
SCIENTIFIC
AND PRACTICAL
CONFERENCE

MODERN PERSPECTIVES
ON GLOBAL SCIENTIFIC
SOLUTIONS

MARCH 3-5, 2025, BERGEN, NORWAY

**EUROPEAN OPEN
SCIENCE SPACE**

Proceedings of the 3rd International Scientific
and Practical Conference
**"Modern Perspectives on Global Scientific
Solutions"**
March 3-5, 2025
Bergen, Norway

Collection of Scientific Papers

Norway, 2025

UDC 01.1

Collection of Scientific Papers with the Proceedings of the 3rd International Scientific and Practical Conference «Modern Perspectives on Global Scientific Solutions» (March 3-5, 2025. Bergen, Norway). European Open Science Space, 2025. 311 p.

ISBN 979-8-89704-959-2 (series)
DOI 10.70286/EOSS-03.03.2025

The conference is included in the Academic Research Index ReserchBib International catalog of scientific conferences.

The conference is registered in the database of scientific and technical events of UkrISTEI to be held on the territory of Ukraine (Certificate №27 dated 6.01.2025).

The materials of the conference are publicly available under the terms of the CC BY-NC 4.0 International license.

The materials of the collection are presented in the author's edition and printed in the original language. The authors of the published materials bear full responsibility for the authenticity of the given facts, proper names, geographical names, quotations, economic and statistical data, industry terminology, and other information.

ISBN 979-8-89704-959-2 (series)

12. An initial evaluation of virtual reality simulation in teaching pre-clinical operative dentistry in a UK setting / J. S. Rees, S. M. Jenkins, T. James [et al.] // Eur. J. Prosthodont Restor. Dent. – 2007. – V. 15. – P. 89-92.
13. Kikuchi H. Evaluation of a virtual reality simulation system for porcelain fused to metal crown preparation at Tokyo Medical and Dental University / H. Kikuchi, M. Ikeda, K. Araki // J. Dent. Educ. – 2013. – V. 77. – P. 782-792.

ПІДТРИМКА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЛІКАРІВ З ПИТАНЬ ЗДОРОВ'Я ШКОЛЯРІВ І ПІДЛІТКІВ

Страшок Лариса Анатоліївна

д.мед.н., професор

Кафедра педіатрії № 3 та неонатології

Харківський національний медичний університет, Україна

завідувачка відділення наукової організації медичної допомоги школярам

та підліткам ДУ «ІОЗДП НАМН»

Водолажський Максим Леонідович

к.мед.н., заст. Директора

ДУ «ІОЗДП НАМН»

Кошман Тетяна Володимирівна

науковий співробітник

Фоміна Тетяна Вадимівна

старший науковий співробітник

Відділ науково-медичної інформації та патентно-ліцензійної роботи

ДУ «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків НАМН України»

Введення. Період фізичного зростання, розвитку та формування особистості – підґрунтя для майбутнього стану здоров'я дорослої людини. Лікарі, які працюють з підростаючим поколінням, обізнані щодо широкого спектру питань здоров'я дітей різного віку, у тому числі школярів і підлітків. Підтримка професійної компетентності вагома для фахівців у галузі охорони здоров'я дітей та підлітків, особливо під час війни. Багатозадачність, що існує у складні часи, підвищує вимоги до спеціалістів, професіоналізм попри будь-які умови роботи.

Мета та задачі дослідження. Підвищення компетентності лікарів з питань здоров'я школярів і підлітків для збереження здоров'я підростаючого покоління країни. Дослідити шляхи підтримки професійної компетентності фахівців галузі охорони здоров'я дітей та підлітків, встановити джерела їх інформаційного забезпечення.

Матеріали і методи дослідження: за допомогою авторської анкети співробітників ДУ «ІОЗДП НАМН» відбулося онлайн опитування лікарів галузі охорони здоров'я дітей та підлітків. Всього опитано 234 респондента.

Результати дослідження і їх обговорення. Фахові компетентності для окремої предметної області є вагомими для виконання професійної діяльності у межах певної спеціальності. Фахові ключові компетентності наповнюються протягом життя людини. До професійної компетентності лікаря входять знання і вміння щодо медичної допомоги населенню. Надбання знань лікаря відбувається під час отримання освітнього рівня з певної спеціалізації. Надалі у професійній діяльності фахівця постійно має бути інформаційна підтримка набутих знань і накопичення досвіду та навичок. Інформаційна підтримка лікаря здійснюється за допомогою певних комунікаційних каналів, що функціонують у медицині. Нашим дослідницьким колективом на постійній основі досліджуються актуальні питання та проблеми інформаційного забезпечення фахівців у галузі охорони здоров'я дітей та підлітків [1-3]. Останні дані 2024 року дозволили визначити, що лікарі отримують інформацію щодо питань здоров'я школярів і підлітків за допомогою багатьох традиційних та нових каналів професійної комунікації. Серед них наступні: різні навчальні форми (навчання у закладах післядипломної освіти, навчання на робочому місці, окремі курси, цикли тематичного удосконалення або програми навчання, лекції, семінари, мастер-класи, тренінги, вебінари, супервізії тощо); інноваційні майданчики для професійного спілкування з колегами науковцями та практиками (різні науково-практичні форуми, заходи, виставки); мережа Інтернет (сайти наукових / медичних установ, тематичні та фахові веб-сайти, соціальні мережі, інше); періодичні медичні та книжкові видання представлені у друкованій або онлайн формі; колегіальна підтримка (професійне співробітництво, супервізії, безпосереднє професійне спілкування з колегами, керівництвом); нормативно-правова підтримка (нормативно-правові документи, розпорядження вищого керівництва, відомчих організацій); інноваційна та організаційно-методична підтримка шляхом забезпечення відповідними інноваційними документами (методичними рекомендаціями, патентами, авторськими свідоцтвами, нововведеннями, клінічними протоколами / стандартами / настановами щодо діагностики, лікування, диспансерного нагляду, реабілітації, інше).

Якщо розглянути окремі види підтримки професійної компетентності лікарів, можливо відокремити мережу Інтернет. Наша цивілізація зараз не існує без неї, її використовує більшість людей у світі. Безумовно, є винятки, але професіонали в нашій країні можуть деякий час не застосовувати технічні пристрої (комп'ютери, гаджети, телефони). Проте виконання їхньої роботи невіддільне від інформаційного забезпечення через сучасні засоби комунікації. Вказані цифрові компетентності, характерні для сучасного періоду, передбачають вміння використовувати цифрові технології для підтримки знань на достатньому рівні. На сьогодні Інтернет є не лише окремим важливим каналом комунікації, але й має власне багато структуроване різноманіття засобів інформації. Це онлайн-простір діяльності людства. І професійні засоби комунікації широким спектром відображуються у зазначеному просторі (серед них: фахові та тематичні сайти; сайти наукових, медичних установ; онлайн участь у науково-практичних форумах, заходах, нарадах, виставках; онлайн

засоби передачі інформації та листування, онлайн засоби спілкування з колегами (Email, соціальні мережі, чати тощо); онлайн представлення публікацій у медичних виданнях (статті, монографії, інше); онлайн існування засобів масової інформації (газети, радіо, телебачення). Перелік можна продовжувати. Розвиток Інтернету майже не має меж. Безмежні можливості за умови наявності технологій живлення онлайн простору енергією.

Наступний вид підтримки професійної компетентності фахівців галузі – це *колегіальна підтримка* для обміну досвідом і розвитку вмінь (допомога лікарів науковців або колег лікарів-практиків). *Підтримка від колег лікаря суттєва на етапі становлення професійних навичок і надалі. Зазначене об'єднує всі форми навчання у закладах освіти і на робочому місці та безпосереднє професійне спілкування з колегами (співробітництво, наради, обговорення робочих питань, колегіальність у вирішенні спільних проблем та завдань).* Колегіальна підтримка має місце і при проведенні науково-практичних форумів, виставок, заходів.

За останнє десятиріччя публікації у медичних виданнях як основний засіб наукової комунікації для підтримки професійної компетентності дещо втратили свій пріоритет за цінністю для фахівців галузі, спустившись з I рангового місця (дослідження 2013-2017 рр.) до IV рангового місця (дослідження 2024 року). Таким чином, можливо констатувати, що наявна втрата пріоритетних позицій за вагомістю пояснюється тим, що спеціалісти в країні значно менше стали читати, навіть, попри необхідності постійного отримання професійної інформації для підтримання власної компетентності. І це не лише «любов» до читання, а обов'язкова частина роботи. Хоча підтримка *компетентності* надзвичайно важлива для лікаря і невід'ємна від інформаційної складової, на жаль, ми спостерігаємо вказану ситуацію. Наявні чинники: брак часу, звичка до більш швидкого засобу отримання інформації (інтернет, науково-практичні заходи, навчання з можливістю отримати стислий обсяг інформації певної тематики).

Висновки. Визначено інформаційні шляхи підтримки професійної компетентності фахівців галузі за допомогою сучасних комунікаційних каналів та інформаційних джерел: навчання у закладах післядипломної освіти і на робочому місці; інноваційні майданчики для професійного спілкування з колегами науковцями та практиками (різні науково-практичні форуми, заходи, виставки); Інтернет (сайти наукових / медичних установ, тематичні та фахові веб-сайти, соціальні мережі, інше); публікації у медичних виданнях; колегіальна підтримка; нормативно-правове забезпечення; забезпечення інноваційними та організаційно-методичними документами.

Список використаних джерел

1. Korenev, M. M., Vodolazhskiy, M. L., Sidorenko, T. P., Fomina, T. V., & Koshman, T. V. (2017). Current issues concerning transfer of innovative medical technologies in the field of children and adolescents health care. *Perinatology and Pediatric. Ukraine*, 3(71), 70-73. DOI: <https://doi.org/10.15574/PP.2017.71.70>.
2. Vodolazhsky, M. L., Sidorenko, T. P., Fomina, T. V., & Koshman, T. V. (2019). Theoretical and practical aspects of innovative processes improvement in the health of

children and adolescents. Сучасна педіатрія. Україна, (7), 58-62. DOI: <https://doi.org/10.15574/SP.2019.103.58>.

3. Vodolazhskiy, M. L., Sydorenko, T. P., Fomina, T. V., & Koshman, T. V. (2024, April). Methodology of Altimetric Assessment of Information and Innovation Resources of Research Works. In "3rd International Conference" Open Science and Innovation in Ukraine 2023" (pp. 176-178). Bentham Science Publishers. URL: <https://www.benthamdirect.com/content/books/9789815256956.chapter-46>.

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «РАДІАЦІЙНА МЕДИЦИНА» В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

Ткаченко Михайло

д. мед. н., професор, завідувач кафедри

Поперека Галина

к.мед.н., доцент

Кафедра радіології та радіаційної медицини

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, Україна

Вступ. Три роки повномасштабної війни, захоплення Чорнобильської і Запорізької АЕС, атака і пошкодження російським безпілотником із фугасною бойовою частиною об'єкту «Укриття» ЧАЕС, велика загроза використання ядерної зброї, пошкодження та руйнування працюючих об'єктів ядерного паливно-енергетичного комплексу, дослідницьких ядерних реакторів та підприємств що застосовують радіаційні технології у своїй діяльності, сховищ радіоактивних відходів, медичних радіологічних центрів які застосовують джерела іонізуючого випромінювання та радіонуклідів з діагностичною та лікувальною метою значно підняли мотивацію і актуальність вивчення радіаційної медицини серед студентів Національного медичного університету імені О.О. Богомольця (НМУ). Більший акцент при вивченні дисципліни зараз надається невідкладним станам при радіаційних, комбінованих радіаційних ураженнях, методам захисту і мінімізації радіаційного впливу, йодній профілактиці в тому числі осіб дитячого віку у разі виникнення радіаційної аварії і ядерної загрози.

Мета роботи: довести актуальність і необхідність застосування сучасних засобів викладання радіаційної медицини в умовах ядерної загрози і воєнного стану в Україні.

Матеріали та методи. Радіаційна медицина - наука, яка вивчає особливості впливу іонізуючого випромінювання на організм людини, принципи лікування радіаційних уражень та профілактики можливих наслідків опромінення населення в тому числі і дітей. Радіаційна медицина - це комплексна наукова дисципліна, тісно пов'язана з фундаментальними науками та клінічною